

**Konstytucyjne prawo
własności – sposoby
naruszenia i środki
ochrony. Constitutional
right to property
- methods of violation
and means of
protection**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Własność towarzyszyła człowiekowi od najdawniejszych czasów i tak jak on podlegała rozwojowi, obejmując coraz to nowe obszary. Dziś to już nie tylko prawo do rzeczy, ale także własność intelektualna czy własność w światach wirtualnych. W słowniku języka polskiego tłumaczona jest jako „to, co ktoś posiada“ lub „prawo do rozporządzania rzeczą z wyłączeniem innych osób, w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego“¹. To tylko niektóre z możliwych jej ujęć. Stanowi ona przedmiot zainteresowania specjalistów niemal wszystkich dziedzin życia społecznego, co wynika z roli i znaczenia jakie przypisuje się własności we współczesnym świecie. Istnienie własności i jej efektywna ochrona stanowią elementarny warunek tworzenia i rozwoju gospodarki rynkowej, są determinantą chęci partykularnych podmiotów do podejmowania ryzyka, dbania o zgromadzone zasoby, bogacenia się personalnego czy zbiorowego², a prawo własności jest jednym z elementów wpisujących się w koncepcję państwa prawa, stanowiąc fundament ustroju społecznego oraz porządku prawnego³.

Rola i znaczenie prawa własności znajduje odzwierciedlenie we współczesnych regulacjach prawnych, tak na poziomie konstytucyjnym, jak i ustawowym większości państw na świecie, w tym również w Polsce. Niezależnie od szczególności i wnikliwości uchwalanych przepisów odzwierciedlenie wszelkich potrzeb społeczeństw w takich aktach prawnych jest po prostu niemożliwe. Wynika to choćby z faktu, iż dynamika stosunków społecznych jest na tyle duża, że zawsze pojawia się obszar pozostający poza regulacją prawną. Jego wypełnienie, likwidacja istniejącej luki, spoczywa więc na rękach orzecznictwa i doktryny. Stało się to impulsem dla rozważań tej książki, gdzie problemy własności ujmowane są w szerokiej perspektywie, nie tylko przez Autorów polskich. Stąd spojrzenie na własność jest możliwe szerokie, a stanowiska poszczególnych Autorów fragmentów niniejszej książki zróżnicowane. Główną ich osią jest zaś problematyka treści prawa własności i możliwych jego naruszeń. Teksty te przygotowano z okazji Międzynarodowej Konferencji Naukowej jaka odbyła się w październiku 2018 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, w której wzięli udział przedstawiciele z dziesięciu państw, tj. Brazylii, Meksyku, Wenezueli, Portugalii, Hiszpanii, Niemiec, Czech, Ukrainy, Rumunii oraz Polski.

¹ Zob. <http://sjp.pwn.pl/slowniki/w%C5%82asno%C5%9B%C4%87.html>.

² D. Bochańczyk-Kupka, Rola państwa w ochronie praw własności, ZNUSz 2014, Nr 35, t. 2, https://wneiz.pl/nauka_wneiz/sip/sip35-2014/SiP-35-t2-23.pdf, s. 24.

³ A. Orzechowska, Pojęcie własności w debacie przed uchwaleniem konstytucji z 17 marca 1921 r., ZNURz 2014, z. 84, Prawo 15, s. 135.

Dodać należy, iż chociaż jest to opracowanie wieloautorskie, to pomyślane zostało ono jako jedna całość. Mimo takiego ujęcia należy przy tym zaznaczyć, że każdy z piszących tu Autorów odpowiada za swoje własne poglądy. Zróżnicowanie stanowisk wydaje się być przy tym pożądane, zachęcające czy prowokujące do dyskusji. Dlatego oddając niniejszą publikację pod osąd Czytelnikowi, w szerszej perspektywie, mamy nadzieję na dyskusję, zwłaszcza co do pożądanego kierunku przeobrażeń omawianych tu zagadnień.

Rzeszów 3.6.2020 r.

prof. UR dr hab. *Beata Stępień-Zalucka*

[Przejdź do księgarni →](#)